

Tortosa fou considerada plaça forta des de molt antic. El fet de controlar tant la ruta fluvial litoral a la desembocadura del riu, com la via terrestre (Via Augusta), pas obligat entre Barcelona i València, la convertí en una urbs important a nivell comercial i estratègic.

El nucli defensiu i militar tortosí tenia la clau del riu Ebre i en confluïr en el seu territori Catalunya, Aragó i València es va anar reforçant al llarg dels segles.

Oficina Municipal de Turisme de Tortosa
Jardins del Príncep. Museu d'escultures a l'aire lliure de Santiago de Santiago
 Pujada Castell de la Suda, 1 • 43500 Tortosa • Tel. 977 442 005
 info@tortosaturisme.cat

Centre d'Interpretació del Renaixement
 Carrer Sant Domènec, 12 • 43500 Tortosa • Tel. 977 444 668
 cir@tortosa.cat

dt	Horari					dg i festius
	dt	dc	dj	dv	ds	
Tancat	01/10 - 30/04: 10,00 - 13,30 / 15,30 - 18,30					01/10-30/04 11,00-13,30
25-26/12 01/01	01/05 - 30/09: 10,00 - 13,30 / 16,30 - 19,30					01/05-30/09 10,00-13,30

www.tortosaturisme.cat
info@tortosaturisme.cat

SÀBTEA - PDE - Fotografia: Jòrgim Urzúel, Guillermo Barberá, Joan Carles Prats
 www.tortosa.cat - 01/12/2016-2016

Passeig de les

Fortificacions

Avançades de Sant Joan

CATALÀ

www.tortosaturisme.cat

El conjunt fortificat més emblemàtic de la ciutat de Tortosa és el castell àrab de la Suda, alcassaba del segle X. Tortosa, però, conserva part del recinte emmurallat medieval construït al segle XIV, en diferents sectors de la ciutat, del qual ens han quedat alguns dels portals que controlaven els accessos al nucli urbà.

En aquest apartat cal destacar que la ciutat presenta un dels conjunts fortificats més extensos i ben conservats de Catalunya, on són presents tots els elements propis d'una construcció complexa d'aquest tipus. És a dir, diferents fosses defensades per baluards, amb les seves troneres corresponents per establir-hi les peces d'artilleria, i altres elements arquitectònics, com passos de ronda, cossos de guàrdia i accessos coberts entre els diferents cossos del conjunt.

Fortificació Avançada del Castell de Sant Joan

Les monarquies europees contractaven els millors enginyers militars de l'època, posseïdors de grans coneixements en arquitectura i enginyeria. El 1642 es trobava fortificant la ciutat de Tortosa, Luis de Gandolfo, enginyer italià que projectà les defenses avançades de St. Joan, una de les obres més destacades del pla de fortificació de Tortosa del segle XVII.

Aquest conjunt fortificat, conegut també per hornabec, comença a bastir-se a la segona meitat de la centúria. Comprèn dos cossos de fortificació de l'època i un tram de fortificació anterior.

L'accès a l'interior urbà es realitzava pel primer cos de fortificació. Aquest bloc fortificat presenta un ampli fossat allargat i acabat en punta de fletxa i, si bé forma part d'un sistema més complex, podria pròpiament ser totalment independent. El cos superior està dominat per diferents fortins i baluards, enllaçats entre si (primeres avançades, camí d'accés, revellí, baluard cobert – cos de guàrdia, fossat principal, pati d'armes, contramuralla nord i sud i fossat interior).

El segon cos de fortificació està format per dos mitjos baluards de planta poligonal units per un pany de muralla. A l'extrem oest s'adossa a la muralla del segle XIV, separada del conjunt del segle XVII, per un fossat estret i profund.

Finalment hi ha el tram defensiu del segle XIV, al qual s'uneix tot el complex defensiu que s'ha anat edificant al llarg dels diferents períodes històrics.

- 1 Camí d'accés
- 2 Primeres avançades
- 3 Fossat principal
- 4 Revellí
- 5 Camí cobert
- 6 Baluard cobert - Cos de guàrdia
- 7 Connexió i cova [Falsabraga: muralla inferior de connexió]
- 8 Pati d'armes
- 9 Contramuralla sud
- 10 Contramuralla nord
- 11 Fossat interior [Braga]
- 12 Polvorí de l'hornabec (Exposició)
- 13 Baluards superiors
- 14 Fossat interior del recinte medieval
- 15 Muralla Medieval
- 16 Glacis de Sant Joan

